

Art Movement, o. s.
ve spolupráci se Sdružením Analogonu
uvádí

JINÝ VZDUCH

1991 - 2011

„ZAVŘI OČI A OTEVŘI OKNO“.

rozsáhlá retrospektivní výstava
Skupiny česko-slovenských surrealistů
a jejich zahraničních hostů

Staroměstská radnice, Praha

Termín projektu

1. 2. 2012 - 30. 4. 2012

Místo konání

Staroměstská radnice, Praha

pořadatel: Art Movement, o.s.

spolupořadatel: Sdružení Analogonu

kurátorská rada: František Dryje, Bruno Solařík,
Martin Stejskal, Jan Švankmajer

O projektu

Cílem projektu Jiný vzduch 1991 - 2011 je realizace mezinárodní retrospektivní výstavy, představující surrealistickou výtvarnou tvorbu uplynulých dvaceti let. Velká část výstavy pak bude věnována současnosti a tvorbě mladších surrealistů.

Koncepci výstavy navrhla kurátorská rada ve složení Jan Švankmajer, Martin Stejskal, Bruno Solařík, František Dryje. Originální rozvržení všech tematických celků nabídne návštěvníkům nejen unikátní pojetí mezinárodní tvůrčí spolupráce, ale bude zároveň odkazovat na to, co Prahu ve světě proslavilo nejvíce – magický genius loci.

Výstava představí exkluzivní výběr surrealistických děl a množství nejrůznějších výtvarných technik – velkoformátové grafiky, akrylové malby, sochy a objekty, instalace, ale také fotografie, texty, kombinované techniky a koláže.

Výstava zahrnuje také tvorbu současných nejmladších členů surrealistické skupiny a tvorbu zahraničních výtvarníků, hlásících se k Surrealismu. Celkově se jedná převážně o díla, která nebyla v Čechách dosud nevystavena.

Díky projektu Jiný vzduch bude vůbec poprvé prezentována surrealistická tvorba v tak rozsáhlém měřítku. K výstavě bude vydán dvojjazyčný barevný katalog reprodukcí, doplněný odbornými texty a volnou tvorbou.

Součástí projektu je tedy nejen naprosto unikátní kolektivní výstava surrealistické tvorby, ale také rozsáhlý doprovodný program, zahrnující filmové projekce, autorská čtení, divadelní představení, odborné diskuze a další kulturní akce.

Dalším záměrem projektu je také hostování výstavy Jiný vzduch 1991 – 2011 na Slovensku, ve Francii a Velké Británii.

Koncepce výstavy

Výsledkem koncepce, kterou kurátorská rada navrhla, je několik významově propojených tematických celků, tvořících jakousi hvězdici. Každá její osa – tematický celek - obsahuje dva póly:

Sen – Skutečnost

tento střet utváří instalační jádro výstavy a sestává ze souhrnu objektů dvou odlišných druhů: objektů nalezených (realita jako zdroj snu) a objektů snových (sen jako zdroj reality). Objekty budou opatřeny cedulkami s udáním jeho povahy jako v přírodopisném kabinetu, ale v přeludně promíchané instalaci. Tím dojde k magickému zrušení hranice mezi snem a skutečností.

Éros – Thanatos

dravá volnost erotismu versus přísná neodvolatelnost osudu. Jejich syntéza utváří pudově-osudovou ambivalenci: znepokojivé vzrušení.

Krystalizace - Ironie

smrtelně vážné obrazy básnické intuice, vzývající zázračno versus bezohledně výsměšné vize, nerespektující nikoho a nic. Jejich syntéza utváří jednotu destrukce a konstrukce v tvůrčích základech přírody i člověka.

Srozumění - Podvratnost

samovolná tvůrčí přitažlivost spřízněných duchů v prostoru a čase versus samovolné odpuzování všeho, co imaginaci ničí, od všeho, co ji oživuje. Jejich syntéza utváří gravitační jednotu dostředivých a odstředivých sil imaginace.

Nadreálné v reálném - Reálné v nadreálném

zdroje emocí v té nejsamozřejmější skutečnosti versus ozvláštňení reality do nejbizarnějších fantomů a mýtů. Jejich syntéza utvoří dialektiku reality a legendy: imaginace reality, hmatatelnost přízraků.

K těmto tématům existují ucelené soubory děl, jejichž výběr bude doplněn novými realizacemi z posledního období, na kterých autoři pracují speciálně pro tento projekt. Tak dojde k celkovému propojení a výstava tedy nebude jen úzce retrospektivní. Výběr těch nejlepších děl zaručuje vysokou kvalitu expozice a tím i celkovou prestiž projektu.

Mezinárodní účast

Surrealismus je mezinárodní kulturní hnutí. Skupina česko-slovenských surrealistů, působící ve svém základním organizačním rámci jako nadnárodní organizace, tedy přizvala k účasti významné představitele surrealismu z dalších zemí, především z **Francie**, v níž surrealismus vznikl /Ody Saban, Guy Girard, Michel Zimbacca, Aurélien Dauguet aj./ a z **Velké Británie** /Kathleen Fox, Bill Howe, Stephen Clark aj./. Účast přislíbili dále surrealisté z **USA** /Sasha Vlad, Penelope Rosemont/, **Řecka** /Lydia Papassisi, Diamantis Karavolas/, **Švédsko** /Matthias Forshage, Bruno Jacobs/, **Španělska** /Eugenio Castro / José-Manuel Rojo/ a dalších zemí. Většina z děl těchto autorů bude v Praze představena vůbec poprvé.

S ohledem na koncepci výstavy můžeme, kromě děl domácích a zahraničních autorů, představit také tvorbu, která vzniká díky mezinárodní spolupráci a kolektivitě.

Surrealismus

V obecném povědomí může být Surrealismus chápán jako jakási bizarní umělecká kategorie, případně jako umělecký směr, který je již mrtvý či alespoň zakonzervovaný v galerijních sbírkách. Současný surrealismus dokazuje opak.

V roce 1924 zakládá teoretik a básník André Breton první surrealistickou skupinu v Paříži, která sjednocuje básníky (Paul Eluard, Benjamin Peret aj.), malíře (Max Ernst, Magritte, Dalí aj.) a další tvůrčí osobnosti. V Československu je v Praze založena první Surrealistická skupina v roce 1934 a sjednocuje jedinečné osobnosti jako například byli Nezval, Štýrský, Toyen, Teige a další.

Surrealismus bylo a je hnutí sjednocující osobnosti, které svou tvorbou vyjadřují otevřený a neotřesitelný postoj vůči svobodě výrazu a nepřetržitému zkoumání mýtů a iluzí. Surrealismus chápe sen jako svět, který se svou důležitostí naprosto rovná skutečnosti, odhaluje nejtajnější tužby člověka, jeho podvědomí, jeho sny, odkrývá masku, která brání lidem v tom, aby viděli zázračno ve skutečném světě a ne v nějakých podivných fantaziích. Takový přístup je zcela pochopitelně kontroverzní, a leží mimo kterýkoli hlavní proud, protože se nikdy nepřizpůsobuje módním, estetickým a kulturním požadavkům. V kulturním a společenském kontextu je takový přístup důležitý nejen z historického hlediska, ale v první řadě nedovoluje žádné tvorbě ani postoji, aby zastaraly, anebo byly prohlášeny za mrtvé.

Současný surrealismus je pokračováním hnutí, které nikdy neztratilo svoji kontinuitu, prosazuje svobodu projevu a odkrývá skutečnost, skrytou pod nekonečnými propagandami, iluzemi a virtuálními realitami současného světa. Činí tak mnoha prostředky – nejsilnější a nejprovokativnější z nich je imaginace, která dává vzniknout obrazům, fotografiím, básním, próze, kresbám, filmům, objektům, sochám, dílům kombinovaných technik a dalším. A dále je zde kolektivní činnost (kolektivní hry, projekty, díla, výstavy), která je naprosto ojedinělá v rámci ostatních tvůrčích hnutí.

Skupina českých a slovenských surrealistů

Hlavními představiteli výtvarné podoby první československé skupiny surrealistů byli Toyen a Jindřich Štyrský. Tvůrci tehdejší surrealistické koncepce byli Vítězslav Nezval, Karel Teige a Jindřich Honzl. Po druhé světové válce se okolo Karla Teiga soustředilo uskupení mladých autorů. Byli to především Mikuláš Medek, Josef Istler a tvůrce ideové koncepce Vratislav Effenberger. A právě Effenberger na konci šedesátých let soustředil nové i původní tvůrce /Švankmajer, Baron, Stejskal, Švankmajerová, Marenčin, Medková aj./ do tzv. Surrealistické skupiny v Československu. Tato skupina funguje v Česku a na Slovensku dodnes, a to pod názvem **Skupina česko-slovenských surrealistů**.

V posledních dvaceti letech se Skupina představila na mnoha kulturních akcích, ať již se jednalo o výstavy, publikace, autorská čtení nebo divadelní představení. Skupina dnes sdružuje 29 osob, z nichž se většina věnuje výtvarné tvorbě, ať už jako hlavní činnosti nebo na okraj svých dalších aktivit.

Na výstavě Jiný vzduch 1991 – 2001 představí nejvýznamnější výtvarné prezentace například autoři: Karol Baron /†2004/, Leonidas Kryvošej, Albert Marenčin, Přemysl Martinec, Alena Nádvorníková, Kateřina Piňosová, Martin Stejskal, Eva Švankmajerová /†2006/, Jan Švankmajer a další.

Doprovodný program projektu

V rámci doprovodného programu projektu Jiný vzduch vznikne přirozená platforma pro filmové večery, divadelní představení, přednášky, diskuze a další kulturní setkání odborné i laické veřejnosti.

Připravují se literární večery s prezentací současné surrealistické tvorby, autorská čtení, digitální skupinové hry, filmové projekce a besedy s tvůrci apod.

Rozsáhlý doprovodný program bude probíhat na mnoha místech v Praze

/např. Městská knihovna, café Montmartre, Bio Ponrepo, Divadlo Komedie, odborné školy apod./.

Připravovaný program

- cyklus filmových projekcí /díla Jana Švankmajera, Martina Stejskala, Davida Jařaba, Jana Daňhela aj./
- cyklus odborných přednášek a diskuzí
- literární večery a autorská čtení
- digitální skupinové hry
- Večery Analogonu v Divadle Komedie /divadelní představení s několikaletou tradicí/
- rozhlasový cyklus o dějinách a současnosti Surrealistické skupiny /Český rozhlas, Rádio Leonardo/

Prezentace projektu partnerů

Outdoor reklama a tiskoviny (umístění loga)

- plakáty (A1, A2, A3 – profesionální distribuce, plochy v mhd, City light)
- pohlednice a letáky (profesionální distribuce)
- dvojjazyčný barevný katalog (možnost presentační strany v katalogu)

Tisková inzerce

- inzerce a redakční prostor ve vybraném deníku, společenských týdenících a měsíčnících
- inzerce a redakční prostor v pražských kulturních přehledech
- inzerce a redakční prostor v odborných časopisech

Rozhlas

- spoty na vybraných rozhlasových stanicích
- možnost soutěží o výrobek či službu partnera

Televize

- informace o akci v rámci zpravodajských a kulturních pořadů na ČT, TV Nova, TV Prima, TV Barrandov, TV Óčko
- spolupráce s pořady jako např. Dobré ráno, Hyde Park, Snídaně s Novou apod.

Webová prezentace

- logo a aktivní odkaz na stránky partnera na webových stránkách výstavy www.artmovement.cz

Prezentace partnera v průběhu konání projektu

- vernisáž, doprovodné akce /pro zvané/
- zajištění účasti společensky zajímavých hostů, účast mediálně známých osobností z oblasti kulturního a společenského života
- zástupci Ministerstva kultury ČR a Magistrátu hl. m. Prahy
- možnost pozvání vybraných zákazníků partnera na vernisáž projektu, případně realizace společenského večera (uzavřená společnost)
- umístění reklamního banneru
- umístění reklamních panelů v místě konání výstavy (panely typizovaných rozměrů s logem partnera u vchodu a v sále)
- možnost distribuce propagačních materiálů partnera návštěvníkům akce, případně zajištění prodeje výrobků partnera či propagačních předmětů s logem, vyrobených speciálně v souvislosti s výstavou
- prezentace partnera na tiskové konferenci k zahájení výstavy
- klubové karty opravňující ke vstupu, platné po celou dobu výstavy

Partneři projektu

Sdružení Analogonu www.analogon.cz

Cinepol International

Magistrát hl. m. Prahy

Městská část Praha 1

Staroměstská radnice, Praha

Zahraniční partneři

Éditions Surréalistes, Paris, <http://surrealisme.ouvaton.org>

Surrealist Editions, Leeds, <http://leedssurrealistgroup.wordpress.com>

Organizátoři projektu

Art Movement, o. s.

KONTAKT

Art Movement, o. s.

Sídlo: Osadní 5, 170 00 Praha 7
www.artmovement.cz

Kateřina Riley / ředitelka
katerina.riley@artmovement.cz / +420 606 634 688

Radka Prošková / umělecká ředitelka
katerina.riley@artmovement.cz / +420 606 634 688

Markéta Matoušková / ředitelka marketingu
marketa.matouskova@artmovement.cz / +420 602 344 922

Bruno Solařík / kurátorská rada
bruno.solarik@gmail.com / +420 776 657 151

